

Mapping

Tereza Kovaříková

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav prostorového a produktového designu
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza KOVAŘÍKOVÁ**
Osobní číslo: **K09432**
Studijní program: **B 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design - Design skla**

Téma práce: **Mapování**

Zásady pro vypracování:

Konzultace s vedoucím bakalářské práce
Zpracování návrhů, grafické a prostorové studie
Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu
Fotodokumentace
Obeznamení s technologií
Realizace v materiálu
Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.
Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.
V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam odborné literatury:

VONDRUŠKA, Vlastimil. Sklářství. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 273 s.
ISBN 80-247-0261-4.

HLAVÁČ, Jan. Základy technologie silikátů. 1. vyd. Praha : SNTL-Nakladatelství
technické literatury, 1981.

LUCIE-SMITH, Edward. Artoday: Současné světové umění. 1. české vydání.
Praha: Slovart, 1996, 511 s. ISBN 80-858-7197-1.

RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKE a Klaus HONNEF.
Umění 20. století: malířství, sochařství a objekty, nová média, fotografie.

Ingo F. Walter. Blanka Pscheidtová, Jindřich Schwippel. Praha: Slovart, 2004.
ISBN 80-7209-521-8

ŠTEICHMILEROVÁ, Zdeňka. Sklo, keramika, plasty: Zbožiznalecká příručka.
MERKUR 1983.

PETROVÁ, Sylva. České a slovenské sklo v exilu: [katalog : Moravská galerie
v Brně - Uměleckoprůmyslové muzeum, 31. srpna 2007 - 6. ledna 2008]. V Brně:
Moravská galerie, 2007. ISBN 978-807-0271-650.

Vedoucí bakalářské práce:

MgA. Petr Stanický, MFA

Ústav prostorového a produktového designu

Datum zadání bakalářské práce:

15. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

18. května 2012

Ve Zlíně dne 8. března 2012

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

MgA. Petr Stanický, MFA
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

16. 3. 2012

TEREZA KOVAŘÍKOVÁ
Tereza Kovaříková

Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Ve své bakalářské práci se zabývám dětstvím jako zdrojem inspirace. Mapuji toto období a dětské zážitky, ke kterým se díky mé práci navracím a promítám je do své tvorby. Zaměřuji se na dětskou fantazii, představivost a vnímání skutečnosti. Teoretickou část věnuji zážitkům, konceptu, instalaci a umělcům, jejichž tvorba je mi blízká. V praktické části se zabývám popisem tvorby jednotlivých objektů a materiálům. Mým cílem je vytvořit instalaci.

Klíčová slova: Dětství jako zdroj inspirace. Retrospektiva života. Vyjádření v materiálu. Propojení příběhů. Životní fantazie. Představa a skutečnost. Spojující prvek: jedno místo, jeden čas, jeden dojem. Prostor k vyjádření.

ABSTRACT

In my bachelor thesis deals with childhood as a source of my inspiration. It is a mapping of period and experiences of child. I return back at period of childhood, thanks to my work. I focus on a child's imagination, imagination and perception of reality. The theoretical part is devoted to experiences, concept, installation and artists whose work is very close to me. In the practical part I pursue with the description of individual objects and materials. My goal is to create an instillation.

Keywords: Childhood as a source of inspiration. Retrospective of life. Expression of the material. Connection of stories. Imagination of life. Vision and reality. The connecting element: one place at one time, one impression. The space for comments.

*„Skutečně pokaždé vidím něco jiného, nebo jen to, co vidím, různě vykládám?
Přikláním se k prvně řečenému. Proč? Vykládat znamená přemýšlet, být aktivní;
vidění je stav.“¹*

Joseph Kosshut

„Všechno, co si dovedete představit je skutečné.“²

Pablo Picasso

---

¹ LUCIE-SMITH, Edward. *Artoday: Současné světové umění*. 1. české vydání. Praha: Slovart, 1996, 511 s. ISBN 80-858-7197-1.

„Do I really see something different each time, or do I only interpret what I see in a different way? I am inclined to say the former. But why? – To interpret is to think, to do something; seeing is a state.“

²Quote by Pablo Picasso: Everything you can imagine is real. In: Share Book Recommendations With Your Friends, Join Book Clubs, Answer Trivia [online]. © 2012 [cit. 2012-05-17]. Dostupné z:

<http://www.goodreads.com/quotes/show/5521>

„Everything you can imagine is real.“

Se ctí děkuji panu doc. MgA. Petru Stanickému M. F. A. a slečně MgA. Michaele Spružinové, kteří mi po dobu studia pomáhali s vývojem mé tvorby a nyní s bakalářskou prací.

Ráda bych poděkovala i mé rodině za velkou trpělivost a podporu.

Děkuji také Mgr. Martině Bouškové za korekturu textu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronicky nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 17. 5. 2012

Tereza Kovaříková

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 MAPPING	11
1.1 DĚTSKÉ ZÁŽITKY.....	11
1.1.1 O netopýru.....	12
1.1.2 O hadu.....	12
1.1.3 O včelách.....	12
1.2 KDO MAPUJE.....	13
2 KONCEPTUÁLNÍ UMĚNÍ	14
2.1 O UMĚLCÍCH.....	14
2.1.1 Joseph Beuys.....	15
2.1.2 Tracey Emin.....	17
2.1.3 Louise Bourgeois.....	19
2.1.4 Joseph Koshut.....	21
II PRAKTICKÁ ČÁST	23
3 O KONCEPTU	24
3.1 INSTALACE.....	25
3.1.1 Popis instalace.....	25
3.1.2 Význam instalace.....	26
3.1.2.1 Včelí vosk.....	26
3.1.2.2 Holínka.....	27
3.1.2.3 Košilka.....	27
4 MATERIÁLY	29
4.1 POSTUP VÝROBY.....	29
4.1.1 Košilka.....	29
4.1.1.1 Ramínko.....	31
4.1.2 Pláty včelího vosku.....	31
4.1.3 Holínka.....	32
ZÁVĚR	33
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	34
SEZNAM OBRÁZKŮ	35
SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ	36
SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	38
VYSVĚTLIVKY	39
SEZNAM PŘÍLOH	41

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je „mapping“ neboli mapování. Zvolila jsem si toto téma v souvislosti životní retrospektivy dětství a konkrétních dětských zážitků.

Ohledně životní retrospektivy jsem si vybrala právě období dětství, protože je plné fantazie, která je pro umění a tvorbu nezbytná. Žijeme v době, kdy okolo sebe máme neustále nějaké hranice, které musíme překonávat. Jsou to hranice, které si stavíme buď sami, nebo jsou překážkami od okolí a brání nám se vyjádřit v plném rozsahu. Dítě nic takového nevnímá a žádné hranice nemá. Naprosto svobodně se vyjadřuje a nechává svým emocím volný průběh. Navracím se zpět do tohoto období dětství, abych zdůraznila důležitost fantazie při tvorbě a v umění.

Souhlasím s citátem Hanah Höch:

„Chtěla bych smazat pevné hranice, které lidé mají sklon vytyčovat – sebejistě – kolem všeho, co nám je dostupné.“³

Zaměřuji se na moje konkrétní zážitky z dětství a na to, jak jsem je jako dítě vnímala. Během času se vzpomínky na zážitky mění a lidská představitivost naše vnímání zkresluje. Dětské vnímání je o to fantasknější. Vytváří svět a jeho okolí větší, pestřejší a dokonalejší. Tvořivost je jako hodnota stále více vyzdvižovaná, až se někdy zdá, že je povinností. Chtěla bych poukázat na to, že děti tvoří z radosti, a právě k této radosti jsem se chtěla navrátit.

Hlavním tématem bakalářské práce je zmapování mých dětských zážitků a jejich zobrazení v instalaci za pomoci artefaktů, které z mých příběhů vycházejí. Jako výrazový směr a prostředek jsem si zvolila konceptuální umění úzce spjaté s minimalismem.

---

³ GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění = Women artists: 20. a 21. století*. Praha: Slovart, 2004, s. 88.

ISBN 80-720-9626-5.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MAPPING

Mapping chápu jako mapování, zkoumání a především zaznamenávání skutečností, které jsou pro nás nějakým způsobem buď přínosné, nebo zajímavé. Mapování je podle mého také uchování informací a faktů, které jsou pro nás důležité.

Konkrétní definice mappingu zní takto:

„konstrukce, vytváření map, schémat či obrazů určité skutečnosti, jevu, situace, události, též tvorba mentálních map, resp. mentálních reprezentací“⁴

1.1 Dětské zážitky

Moje zážitky z dětství, které jsem vybrala, pocházejí z krajiny Posázaví, kde jsem své dětství strávila. Chata je umístěná v krajině, která je téměř netknutá člověkem a pro dobrodružné dětství jako stvořená. Dodnes se k této krajině ráda navracím a bakalářská práce je pro mě skvělou příležitostí vyjádřit se k této oblasti a dívat se na ni z jiného pohledu, než dosud. Nejen dětské zážitky a vnímání jsou naší důležitou součástí, která nás provází životem. Zážitky, o kterých se zmiňuji, se odehrály nezávisle na sobě v odlišnou dobu a na různých místech v okolí naší chaty.

Obr. 1 Krajina, kde se příběhy odehrály

---

⁴ ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání. ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání [online]. © 2005-2006 [cit. 2012-05-18]. Dostupné z: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=mapping

1.1.1 O netopýru

První zážitek, o kterém pojednávám je o netopýru, kterého jsem našla ve své holínce. Každé ráno, když jsem se na chatě vzbouzela, běžela jsem se about a chtěla jsem jít do lesa. Jedno ráno jsem si nazouvala holínky a v jedné z nich bylo něco, co mi jí bránilo zcela about. Začala jsem pátrat, co za tím stojí a poté jsem holínku vystrašeně odhodila. Zjištění, že se v mé botě přes noc schoval netopýr, pro mě bylo v té době více než překvapivé. Byla jsem téměř omráčená, ale zároveň poctěná, že si netopýr vybral zrovna mou botu. Avšak ještě dlouho poté, jsem kontrolovala veškerou obuv, než jsem ji nazula, protože takové překvapení po ránu mi z mé dětské mysli jen tak nesešlo. Netopýra jsme vzali a ukryli pod dlouhou střechou naší chaty.

1.1.2 O hadu

Dalším z příběhů, které vyprávím, je příběh o hadu. V období mého dětství jsme na chatě neměli pračku, a tak jsme museli prádlo čpějící „mýdlem s jelenem“ ještě máchat v potoce. Já jsem velice ráda pomáhala a máchala jsem s velikou důsledností. Při jednom z tohoto máchání jsem si všimla pohybů v prádle, které nebyly způsobené mnou ani tekoucí vodou. Když jsem ho pak vyndávala z vody a ždíkala, začalo se v něm vzpouzet to, co ho činilo ve vodě pohyblivějším. Najednou z něho vylezla užovka, která se do něj v potoce zamotala. Ihned jsem prádlo zahodila a byla jsem v šoku z toho, co se stalo. Tento zážitek však nezpůsobil, že bych nyní měla strach z hadů. Naopak, i když jsem ještě dlouho poté kontrolovala, jestli okolo sebe žádné užovky nemám, toto setkání bylo pozitivním pojátkem a k hadům mám kladný vztah.

1.1.3 O včelách

Posledním z mých příběhů je povídka o včelách, která se odehrávala každé léto. Včely se uhnízily pod střechou a já jsem to svými dětskýma očima vnímala jako naprostou okupaci celého okolí naší chaty. Jednoduše viděly v naší chatě bezkonkurenční útočiště. Jejich hnízdo však bylo přímo u vchodu naší chaty, kde je i přístupová terasa. Na té máme venkovní posezení, a tak jejich přítomnost byla často zneklidňující. Kdyby nám nebránily v běžném životě, určitě bychom se s nimi smířili, ale mnohokrát bylo nebezpečno, když svými nálety ohrožovaly naše terasové sezení a všechny příchozí.

Bylo nutné je jako trvalé nebezpečí odstranit. Jako dítě jsem byla v rozpacích a nebyla jsem si jistá, jestli jsem na straně rodičů, kteří chtějí ochránit naše žití, nebo na straně nebezpečného hmyzu, který chce ochránit sám sebe a tak jsem v tomto nevyrovnaném boji, který mě fascinoval, v duchu povzbuzovala obě strany, i když jsem věděla, že včely nikdy nemůžou vyhrát.

Všechny zážitky jsou zceleny dojmem, který jsem z nich v dětství měla. Vnímala jsem je jako zázračné dobrodružství. Dalším pojítkem je kromě místa, které jsem již zmiňovala, také prvek živých tvorů, kteří mi utkvěli v paměti. Mapování těchto zážitků je pro mě návratem do dětství.

1.2 Kdo mapuje

Při hledání konkrétních umělců, kteří se zajímají o mapování a ze kterých bych mohla pro svou práci čerpat inspiraci, se mi nejvíce zamlouvala práce Kateřiny Braunové. Tato umělkyně je absolventkou atelieru sochařství na VŠUP, pod vedením ak. soch. Kurta Gebauera. Ve svém diplomovém projektu se Kateřina taktéž zabývá retrospektivou života, konkrétně obdobím dětství, a to tím, že mapuje své docházky do základní školy v Pardubicích.

Kateřina Braunová/ Krajina, cesta, objekt

„ Mapa mých cest v Pardubicích – pocházím odtud a po deseti letech se sem víceméně vracím zpět. Cesty z doby povinné školní docházky na ZŠ. Cesty chtěné i nucené. Každá má jiný náboj, barvu a chuť. Mapování, přímé vyznačení v krajině města – stopy... slova... a zanesení do plánu. Fotka... průvodce... reliéf... mapa“⁵

---

⁵ *Diplomky 09*. Eva Hrdinová. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2009, s. 22-23. ISBN 978-80-86863-33-7.

2 KONCEPTUÁLNÍ UMĚNÍ

„Konceptuální umění vyvolává od svého vzniku až dodnes řadu otázek, na které není snadné jednoznačně odpovědět. Zapřičiňuje to charakter tohoto umění, které se již od samého počátku snažilo vyhnout zařazení do kontextu historického vývoje a pokusilo se z posloupnosti dějin umění vymanit. Jedním z důsledků mělo být zrušení tradiční hranice mezi uměleckým dílem a kritikou. Byla to představa idealistická, stejně jako u dalších teorií, které konceptuální umění formulovaly. Typickým rysem se stalo široké spektrum definicí, často velmi protichůdných; a jakékoli snahy definovat konceptuální umění jako jednotný směr vždy vyvolaly ostrou protireakci. Dnes je zřejmé, že pojímat konceptuální umění jako jednotný styl by znamenalo nerespektovat jeho podstatu, protože šlo o hnutí nebo spíše o tendence, které se jako jednotný směr nikdy neprojevovaly.“⁶

2.1 O umělcích

Vybrala jsem si tyto čtyři umělce, pro jejich charakteristické znaky v jejich tvorbě, kterými se nyní zabývám i já.

Jedná se o Josepha Beuyse, který je pro mě inspirací ve vyjadřování v materiálech. Dále je to Tracey Emin, britská umělkyně zabývající se retrospektivou celého svého bouřlivého života. Louis Bourgeois, francouzská konceptualistka tvořící své práce na základě zážitků z dětství a nakonec Joseph Koshut, americký konceptuální umělec, který se ve svých dílech často zabývá otázkou pohledu vnímání.

---

⁶ GRYGAR, Štěpán. *Konceptuální umění a fotografie*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2004, s. 7. ISBN 80-7331-014-7.

2.1.1 Joseph Beuys

Joseph Beuys (1921-1986) je označován za jednoho ze zakladatelů výtvarné konceptuální scény 20. století.

Způsob jeho vyjadřování událostí pomocí materiálů je světoznámý. Tento inovativní přístup, začal rozvíjet po události, která se odehrála v roce 1943, kdy byl jako pilot bojující na Ukrajině za války sestřelen. Z trosk letadla ho zachránila skupina krymských Tatarů. Jeho popáleniny mu natíraly zvířecím tukem a přikrývali ho plstěnými houněmi, což mu zachránilo život. Pro Beuysovu tvorbu byla tato událost zásadní změnou a progresem. Beuysův projekt, který ovlivnil umění ve 20. století a ke kterému se i v současnosti odkazují mnozí umělci, se jmenuje Sáně:⁷

Obr. 2 Sáně, Joseph Beuys, 1969

---

⁷ BEUYS, Joseph. *Rozhovory s Beuysem*. Olomouc: Votobia, 1999, s. 6. ISBN 80-7198-378-0.

Od zážitku na ukrajinském Krymu Beuys povýšil tuk a plst' na umělecké dílo a postupně k těmto dvěma přidával další materiály a symboliku:

„Beuysovy plastiky často vznikaly jako součást magického jednání a významnou roli v nich hrají mytická zvířata jako odkazy na původ člověka v přirozeném světě: zajíc a jelen například ztělesňují archetypy svobodného pohybu v euroasijském stepním zalesněném prostoru. Také včela, vosk a med dokonale znázorňují-například v plastice Pumpa na med – plynulé proměny tepelných stavů od amorfních tekutých forem po geometrické tvary ztuhlé v procesu evoluce.“⁸

Obr. 3 Pumpa na med, Joseph Beuys, 1977

---

⁸ BEUYS, Joseph. *Rozhovory s Beuysem*. Olomouc: Votobia, 1999, s. 7. ISBN 80-7198-378-0.

2.1.2 Tracey Emin

Tracey Emin je považovaná za jednu z nejvýznamnějších konceptuálních umělkyně nejen britské současné scény. Svým retrospektivním, exhibicionistickým dílem zcela bezprostředně odhaluje svůj životní příběh, její instalace jsou v téměř vyjmuté scéně z běžného života. Emin život je velice pestrý a ona se nebrání zobrazovat ho ve velice osobní rovině. Vzniká tak dílo kontroverzní; divák polemizuje o fikci či pravdě a často může v díle nalézt svou vlastní autentičnost.⁹

„ V díle této umělkyně se individuální a obecné, intimní a veřejné neustále kříží. “¹⁰

Ve srovnání způsobu sdělení je pro mne Eminová oproti Beuysovi mnohem čitelnější, ačkoliv by se v ženském podání konceptuálního umění mohl očekávat opak. Beuys používá jako vyjadřovací prostředky často fragmenty a symboliku, díky které je pro nás mnohem těžší domnívat se, jaké je vlastně sdělení. Eminová se nebrání vzít syrovou, již „vytvořenou“ scénu a téměř ji předvést jako dílo takové.

Příkladem takového díla je My Bed. Zde Eminová ukazuje svou postel v celé své kráse, tak jak ji opustila. Postel je rozestlaná, okolo se povalují prázdné láhve od alkoholu i spodní prádlo.

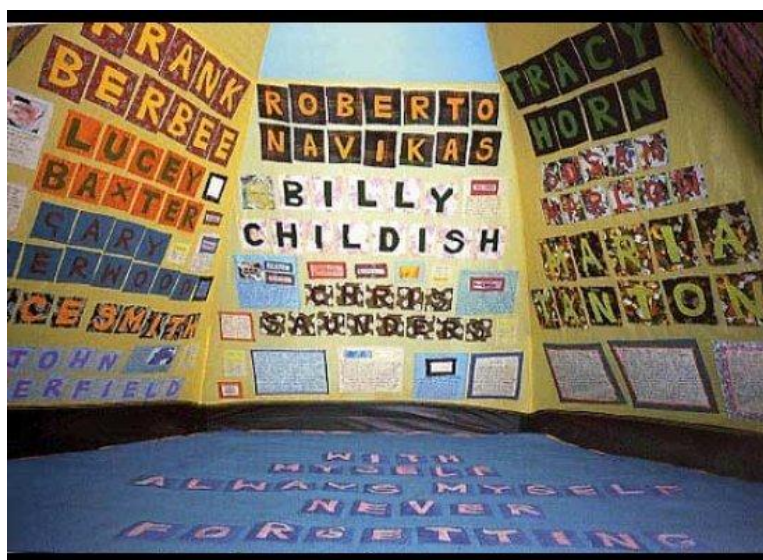
⁹ GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění*. Praha: Slovart, 2004, s. 48. ISBN 80-7209-626-5.

¹⁰ GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění*. Praha: Slovart, 2004, s. 48. ISBN 80-7209-626-5.

Obr. 4 My Bed, Tracey Emin, 1998

Dalším příkladem je známé dílo *Everyone I Have Ever Slept With From 1963-1995*. Jedná se o stan, který je popsán jmény všech osob, se kterými, nebo vedle kterých, kdy Eminová spala.

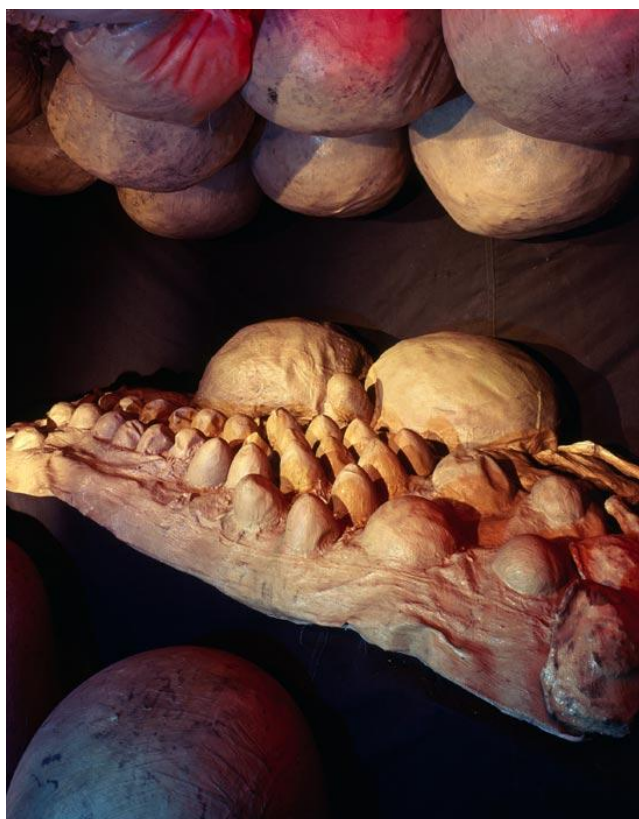

*Obr. 5 Everyone I Have Ever Slept With From 1963-1995,
Tracey Emin, 1998*

2.1.3 Louise Bourgeois

Louise Bourgeois byla francouzská konceptuální umělkyně, která se ve svém díle od poloviny 80. let zaměřovala taktéž retrospektivně a převážně na období dětství.

*„Roku 1974 ve velkoprostorové skulptuře *Destruction of the Father* (Otcova destrukce) inscenovala Bourgeoisová symbolickou otcovraždu uprostřed děsuplné krajiny s vyvýšeními připomínajícími zámotky či vejce a se shora dolů k divákům klesajícími bujnými kulovitými tvary. Práce byla inspirována její dětskou fantazií, tjaným přáním na jídelním stole zhltnout svého nevěrného otce, který podváděl matku s milenkou.“¹¹*

Obr. 6 Destruction of the Father,

Louis Bourgeois, 1974

---

¹¹ GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění*. Praha: Slovart, 2004, s. 27. ISBN 80-7209-626-5.

Otázku dětství můžeme spatřit v dalším retrospektivním díle, jako jsou Cely. Jsou to oplocené místnosti, ve kterých nalezneme nábytek a symbolické předměty, které zde zastupují nepřítomné osoby a tak mají vybízet ke vzpomínání.¹²

Obr. 7 Cells, Louis Bourgeois, 1993

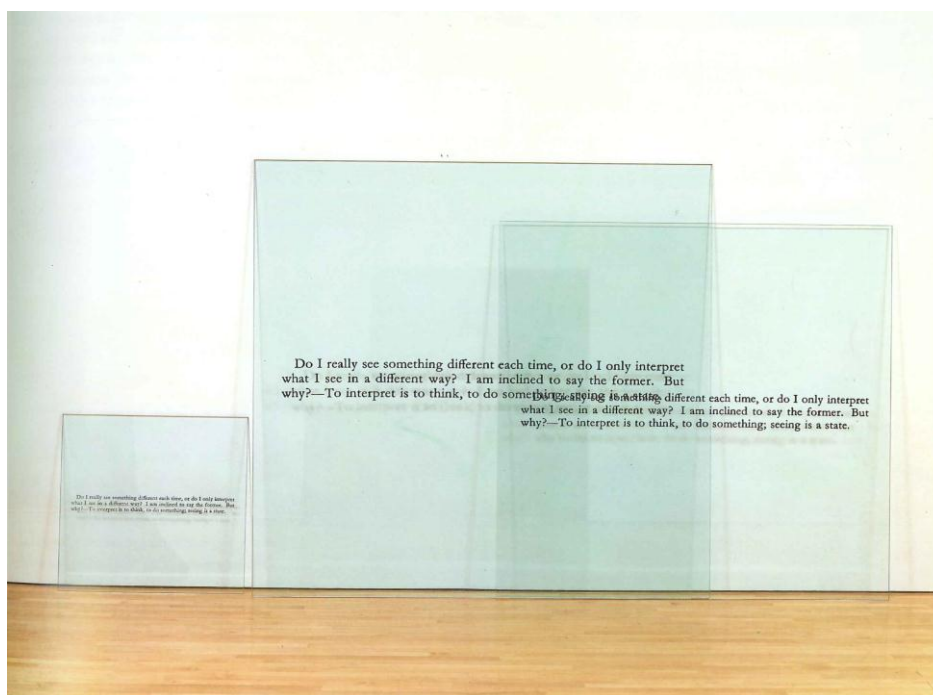
---

¹² GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění*. Praha: Slovart, 2004, s. 27. ISBN 80-7209-626-5.

2.1.4 Joseph Koshut

„Dílo Josepha Koshuta *No Number # 3 (+216, After Augustine's Confession)* / *Žádné číslo 3 (+216, podle Augustinových Vyznání)* předkládá tvrzení o povaze vnímání. Toto tvrzení se opakuje třikrát v identické formě. Bloky písma jsou na skleněných tabulích nestejně velikosti.“¹³

„...tento velice jednoduchý prostředek vede ke znečitelnění několika vět textu. To znamená, že dostáváme důkaz – přímý, optický důkaz – o pravdivosti tvrzení, které nám umělec předkládá.“¹⁴

*Obr. 8 No Number #3 (+216, After Augustine's Confession),
Joseph Koshut, 1990*

¹³ LUCIE-SMITH, Edward. *Artoday: Současné světové umění*. Praha: Slovart, 1996. s. 92. ISBN 80-858-7197-1.

¹⁴ LUCIE-SMITH, Edward. *Artoday: Současné světové umění*. Praha: Slovart, 1996. s. 94. ISBN 80-858-7197-1.

Charakteristické rysy těchto umělců propojuje úzká linie retrospektivy, vzpomínek a vize. Prvky retrospektivy najdeme v dílech Josepha Beuyse, Tracey Eminové a Louis Bourgeois. Joseph Beuys byl ovlivněn svým traumatem, když s ním spadlo letadlo na Krymu. K tomuto zážitku se Beuys často vracel a byl pro něj zdrojem inspirace do budoucí progresivní tvorby. Jedná se tedy o jeden zážitek, který ho do budoucna ovlivnil.

Tracey Eminová je stále žijící autorkou často pro veřejnost pohoršujících instalací odhalující zážitky z jejího bouřlivého života. Eminovou bych zařadila mezi umělce, kteří upoutávají pozornost svým exhibicionismem. Život Tracey Eminové je velice pestrý a ona ho od svých počátků až do současnosti mapuje krok po kroku.

Louis Bourgeois pochází ze starší generace umělkyně. Retrospektivně se navrácí nejvíce do období dětství a řeší otázky své rodiny a to jak vnímala svá dětská traumata způsobená vlastním otcem. Její tvorba je reprodukcí a vyrovnání se s citlivým tématem dítěte v rozvrácené rodině.

Joseph Kosuth je konceptuální umělec, který z hlediska retrospektivního zobrazování zcela nezapadá do linie umělců, které jsem do svého seznamu zařadila, avšak jeho dílo No Number #3 (+216, After Augustine's Confession) mě zaujalo svou čistou myšlenkou o způsobu vnímání. V mé práci se otázka vnímání vyskytuje poměrně často, a proto jsem do seznamu umělců, kterými se inspiroji, zařadila i Josepha Kosutha. Jestliže dostaneme jakoukoliv informaci k zamyšlení, s největší pravděpodobností se nesetkáme na stejné rovině vnímání jako okolí, proto je otázka vnímání zajímavá. Joseph Kosuth tento fakt v díle No Number #3 (+216, After Augustine's Confession) skvěle vystihuje.

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 O KONCEPTU

V mé práci se zabývám mapováním z hlediska vytváření skutečnosti, jevu a situace.

Vyprávím o zážitcích, které se nezávisle na sobě odehrály v okolí Tlučeně, kde jsem strávila velkou část mého dětství. Dětství a zážitky z tohoto období se staly mou inspirací. Z množství těchto vzpomínek, které z tohoto období mám, jsem vybrala právě tři, a to na základě několika prvků, kterými jsou spojovány. Jsou to vzpomínky, které mě jako dítě překvapovaly, avšak mnohem více jsem byla fascinovaná jejich nevšedností a fantazírovala jsem o všemožnosti. Dalšími pojítky s umělci, o kterých se v teoretické části zmiňuji, jsou právě vyjádření v materiálu, retrospektiva, období dětství a vnímání.

Po přečtení publikace *Rozhovory s Beuysem*, se na své dětské příběhy dívám s ještě větší dávkou fantazie. V první části knihy jsou zaznamenány rozhovory dětí s Beuysem. Ten vidí v dětech jejich volnou kreativitu, která může změnit svět. Děti jsou naprosto svobodné bytosti. Beuys říká:

„Všechny představy, myšlenky a nápady i sny jsou neviditelné plastiky a neviditelné obrazy. Znamená to, že vy je vidíte, nejsou ale zatím hmotné. Jsou to představy.“¹⁵

„Východisko Beuysovy tvorby dokumentují rané kresby, které zaznamenávají útržky událostí a mapují neoddělený vnější a vnitřní svět jako celek, vytvořený v průsečíku abstraktní a předmětné formy. Témata těchto kreseb se vynořují z chaosu nevědomí a vyjadřují souběžné racionální i intuitivní stránku umělcovy zkušenosti.“¹⁶

---

¹⁵ JOSEPH, Beuys. *Rozhovory s Beuysem*. Olomouc: Votobia, 1999, s. 27-28. ISBN 80-7209-626-5.

¹⁶ JOSEPH, Beuys. *Rozhovory s Beuysem*. Olomouc: Votobia, 1999, s. 7. ISBN 80-7209-626-5.

„Typické dílo Josepha Beuyse je úzce propojené s realitou a nabízí nám odvážnou, často až nemyslitelnou svobodu, a tím proniká až na dřevěnou podstatu věcí.“¹⁷

Zobrazení mých příběhů v instalaci má dvě roviny: jednu, která je inspirovaná příběhy, které se již odehrály, a tu, která zobrazuje novou asociaci.

3.1 Instalace

Jako výchozí inspiraci v mé instalaci jsem si zvolila právě dílo Josepha Beuyse, který také sděloval své myšlenky prostřednictvím materiálů, které byly úzce spjaty s jeho životem. Celá instalace, na které pracuji, je koncipována do prostoru.

„Překvapenému divákovi se snaží dokázat, že tyto artefakty, použité při akcích nebo instalacích, jsou pouze zástupci myšlenek, idejí a slouží především jako symboly ilustrující neviditelné přenosy energií, které už nejsme schopni vnímat.“¹⁸

3.1.1 Popis instalace

Na podlaze je nainstalováno 9 plátů z včelího vosku, vždy po třech kusech z každé strany. Jedna část plátů, ta, která je vzdálenější od pohledové strany, je z obou stran zúžená a způsobuje tak perspektivní dojem přibližování.

Na těchto plátech je na okraji, blíže k pohledové straně, umístěna skleněná holinka směřující k divákovi.

Nad těmito dvěma artefakty, nad voskovými pláty a holinkou, je zavěšena košilka z hadích svleček. Je zavěšena na skleněném ramínku, a to je zachyceno na transparentním vlasci.

---

¹⁷ MLÁDKOVÁ, Meda, Thomas M. MESSER a Christoph SCHREIER. *Joseph Beuys*. Sandra Průša, Ruben Pellar, Ester Žantovská. Praha: Muzeum Kampa-Nadace Jana a Medy Mládkových, 2006. ISBN 80-239-7363-0.

¹⁸ ZAVADIL, Karel Matouš. Příběh Josepha Beuyse. Art&Antiques. Brno: Mediagate, s.r.o., říjen 2010, s. 117. ISSN 1213-8398.

3.1.2 Význam instalace

3.1.2.1 Včelí vosk

Včelí vosk jsem použila na základě inspirace příběhem z mého dětství O včelách. Včely ve svých hnízdech či úlech schraňují med ve včelích plástvích. Vosk jako prvek v instalaci jsem použila záměrně z důvodu spojení energie vycházející z vosku a pohybu, který symbolizuje holínka.

Beuyus vysvětluje vosk jako materiál takto:

*„Tuk a vosk jsou látky, z nichž může vzniknout energie v rozehrátém stavu, představují amorfní chaos. Když vychladnou, získají strukturu, formu.“*¹⁹

V mé instalaci je vosk instalován tak, aby znázorňoval cestu, a holínka k ní patřící znázorňuje pohyb. Přikláním se k Beuysově výkladu o vosku právě proto, že energie je k pohybu zapotřebí. Z toho vyplývá, že holínka se může pohybovat díky energii, kterou jí vosk dodává. Ve vosku jsou ještě navíc místy otláčené podrážky, které vytvářejí stopy, aby toto vyjádření o pohybu a energii bylo čitelnější.

Vosk je na podlaze nainstalován tak, aby znázorňoval cestu mého mapování. Jejich perspektivní úprava udává přibližující se dojem. Dalším důvodem, proč jsem zvolila včelí vosk, je jeho specifická vůně, která uceluje celou instalaci.

Záměrně také pracuji s dekorem, který je na plátech z včelího vosku. Koresponduje s ornamentem, který je na hadí kazajce a vytváří tak jejich vizuální spojení.

---

¹⁹ ZAVADIL, Karel-Matouš. Příběh Josepha Beuyse. Art&Antiques. Brno: Mediagate, s.r.o., říjen 2010, s. 117. ISSN 1213-8398

3.1.2.2 *Holínka*

Holínka, která je umístěná na těchto plátech, je inspirována příběhem O netopýru. Je vytvořena ze skla, protože je zde důležitá transparentnost. Čiré sklo mi pomyslně dovoluje zkontrolovat obsah boty – zda v ní není netopýr – a je tak v pořádku a připravená k použití. Dalším důvodem, proč jsem zvolila sklo, které se může zdát jako nesourodý materiál v kombinaci s hadími svlečkami a s pláty včelího vosku je ten, že i sklo – jako první umělá hmota vytvořená člověkem – je paradoxně tvořena z přírodních materiálů a v tomto bodě je moje spojitost.

Tato holínka je velikostně zvětšená. Jak jsem se již zmiňovala o dětském vnímání a zveličování fantazijních představ, tak jsem upravila holínku do většího měřítka. Víím, že jako dítě jsem jí vnímala mnohem větší, než byla doopravdy.

Její význam v instalaci je pohyb na cestě mého mapování. Voskové pláty, na kterých je skleněná holínka umístěna, jsou seřezány do perspektivy, která umocňuje vizuální dojem pohybu na této cestě = mappingu. V instalaci je holínka umístěna v přední části a znázorňuje tak přenesení mých zážitků z minulosti do přítomnosti a svůj směr do budoucnosti.

3.1.2.3 *Košilka*

Nad cestou z voskových plátů a nad holínkou je umístěna košilka z hadích svleček inspirována příběhem O hadu. Košilka je taktéž zvětšená, oproti její opravdové velikosti. Je ve tvaru méjí zvětšené dětské košilky. V instalaci je zavěšená na skleněném ramínku, a ramínko na transparentním vlasci. Vlasec jsem zvolila pro jeho nenápadnost a účelnost. Navíc vizuálně koresponduje se skleněnými prvky v instalaci. Zavěšení vlasce, který ramínko drží, směřuje do jakéhosi klubka, které znázorňuje změť všech mých dětských zážitků.

Pláty z včelího vosku symbolizující cestu, jsou na zemi umístěny proto, abych dala najevo uzemnění našich myšlenek. Při pohledu na celou instalaci je poté jasně vidět postoupnost. Od horní části instalace, kde je klubko myšlenek pohybující se ve fantaskním světě, jdeme přes artefakty až k cestě, která je realisticky na zemi.

Zavěšení znázorňuje uvíznutí mých zážitků v mysli. Skleněné ramínko jsem navrhovala, v co nejčistším provedení, aby nerušilo celkový dojem a zároveň korespondovalo s instalací – proto je vyrobeno ze skla a má tak spojitost se skleněnou holínkou. Ramínko je navrženo v duchu minimal art proto, aby co nejčistší forma ramínka nerušila instalaci.

*„...existovalo také mnoho styčných ploch nejen s minimal artem – na který částečně nava-
zovala ona část konceptuálního umění, jež zcela neopustila procesní a vizuální aspekty...“*

20

Hadí svlečky tvoří košilku, znázorňující prádlo, ve kterém jsem tohoto hada našla. V souvislosti svlékání hadů z kůže, znázorňuji v kazajce proces neustálé obnovy, který se týká možnosti obnovy našich cest.

Ve spojení s cestou z voskových plátů a holínky jde o nacházení našich vlastních cest. Když jsem byla na přednášce Evy Jiřičné, mluvila o změní cest, které vedou k našemu cíli. Mnohdy se musíme vracet stále na tu samou cestu, abychom mohli najít cestu další. Proto holínka směřuje k divákovi – směrem vpřed. Pohyb vnímám jako důležitý fakt našeho stanoviska.

---

²⁰ GRYGAR, Štěpán. *Konceptuální umění a fotografie*. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004, s. 7. ISBN 80-7331-014-7.

4 MATERIÁLY

Ve své práci používám několik druhů materiálů. Jedná se o hadí svlečky, pláty včelího vosku a sklo. Záměrně jsem zvolila hadí svlečky a vosk v kombinaci s čirým sklem pro jejich vzhledovou čistotu, která je v mé instalaci důležitá pro jasné vyjádření. Včelí vosk a hadí svlečky jako přírodní materiály spolu se sklem vytváří čistý dojem.

„Neexistuje samozřejmě žádný logický důvod, proč by měl umělec omezovat škálu používaných materiálů.“²¹

4.1 Postup výroby

4.1.1 Košilka

Hadí svlečky na výrobu košilky jsem získala v zoologické zahradě. Záměrně jsem použila svlečky z velkých anakond a krajt, abych umocnila dojem velikosti. Také jsem svlečky natrhala tak, aby se válcovitý tvar rozprostřel do co největší plochy a působil tak ještě křehčím dojmem. Aby kůže nebyly svráštělé, začala jsem je žehlit, a proto nyní působí naprosto čistým elegantním dojmem. Pro jejich další úpravu jsem použila matný autolak, který zafixuje vyžehlený povrch a zvýrazní tak duhový lesk svlečky. Abych docílila, co největší dokonalosti v detailu, tak jsem svlečky po celém svém obvodu obstříhala a zdůraznila tak jejich přírodní dekor.

---

²¹ MLÁDKOVÁ, Meda, Thomas M. MESSER a Christoph SCHREIER. *Joseph Beuys*. Sandra Průša, Ruben Pellar, Ester Žantovská. Praha: Muzeum Kampa-Nadace Jana a Medy Mládkových, 2006. ISBN 80-239-7363-0.

Obr. 9 Stříhání hadích svleček

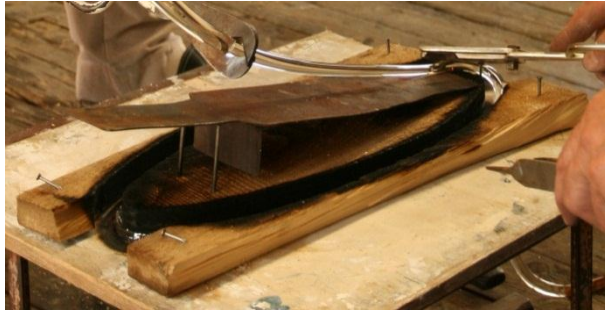

Obr. 10 Lepení hadích svleček

Ohledně jejich spojování jsem je k sobě nejprve zkoušela přišívat, ale křehké svlečky se trhaly a tak jsem je začala lepit tuhým lepidlem.

4.1.1.1 Ramínko

Skleněné ramínko je tvarované na sklářské huti. Nejprve se vyřezala dřevěná šablona, která napomáhá držet tvar skla. Po obvodu této šablony se obtočilo skleněné vlákno, ze kterého je ramínko vytvořeno.

Obr. 11 Šablona na skleněné ramínko

4.1.2 Pláty včelího vosku

Obr. 12 Plát včelího vosku

Pláty včelího vosku jsem koupila ve Včelařských potřebách a upravila je ořezáním. Díky měkkosti vosku je snadné ho tvarovat. S tímto materiálem mám zkušenosti již z předchozích ročníků, a tak jsem neváhala s ním znovu pracovat.

4.1.3 Holínka

Holínka je z čirého hutně tvarovaného skla. Nejprve jsem holínku zasádřovala do trojdílné zámkové formy. Dalším krokem bylo foukání tvaru na sklářské huti. Dále jsem tuto sklenou holínku upravovala ořezáním kopny na diamantové pile. Tento ořezaný okraj jsem dále upravovala broušením a leštěním.

Obr. 13 Sádrování holínky

*Obr. 14 Hutní tvarování
holínky*

Obr. 15 Hutně vytvarovaná holínka

ZÁVĚR

Se svou prací jsem velice spokojená. Vytvořila jsem si svůj nový pohled na konceptuální umění, který bych ráda rozvinula v mé budoucí progresivní tvorbě. Nové materiály a artefakty jako vyjadřovací prostředky jsou pro mě skvělým přínosem.

Chtěla jsem docílit, co nejčistšího provedení mé instalace. Zobrazení příběhů v artefaktech bylo v průběhu tvorby místy složité, protože jsem musela vystihnout veškerou podstatu svých zážitků v jednom objektu, ale umělci, kterými jsem se inspirovala mi byly oporou.

Vždy jsem tíhla k tvorbě minimalismu, a protože konceptuální umění je s tímto čistým směrem spjato, považuji mou bakalářskou práci jako důležitý krok do mé kreativní budoucnosti. Chci pokračovat v progresu konceptuálního umění a minimalismu.

Uvědomila jsem si sílu myšlenky a její důležitost v tvorbě. Krásné čisté objekty by neměly být podloženy pouze estetickou funkcí, ale především obsahem, který jim svou hloubkou může propůjčit svou jednoduchost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEUYS, Joseph. *Rozhovory s Beuysem*. Olomouc: Votobia, 1999. ISBN 80-7198-378-0.

Diplomky 09. Eva Hrdinová. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2009, 171 s. ISBN 978-80-86863-33-7.

GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění = Women artists: 20. a 21. století*. Praha: Slovart, 2004. ISBN 80-720-9626-5.

GRYGAR, Štěpán. *Konceptuální umění a fotografie*. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004. ISBN 80-7331-014-7.

JOSEPH, Beuys, Meda MLÁDKOVÁ, Thomas M. MESSER a Christoph SCHREIER. *Joseph Beuys*. Praha: Muzeum Kampa, 2006. ISBN 80-239-7363-0.

LUCIE-SMITH, Edward. *Artoday: Současné světové umění*. Praha: Slovart, 1996. ISBN 80-858-7197-1.

ZAVADIL, Karel Matouš. Příběh Josepha Beuyse. Art&Antiques. Brno: Mediagate, s.r.o., říjen 2010. ISSN 1213-8398.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Krajina, kde se příběhy odehrály</i>	11
<i>Obr. 2 Sáně, Joseph Beuys, 1969</i>	15
<i>Obr. 3 Pumpa na med, Joseph Beuys, 1977</i>	16
<i>Obr. 4 My Bed, Tracey Emin, 1998</i>	18
<i>Obr. 5 Everyone I Have Ever Slept With From 1963-1995,</i>	18
<i>Obr. 6 Destruction of the Father,</i>	19
<i>Obr. 7 Cells, Louis Bourgeois, 1993</i>	20
<i>Obr. 8 No Number #3 (+216, After Augustine's Confession), Joseph Kosut, 1990</i>	21
<i>Obr. 9 Stříhání hadích svleček</i>	30
<i>Obr. 10 Lepení hadích svleček</i>	30
<i>Obr. 11 Šablona na skleněné ramínko</i>	31
<i>Obr. 12 Plát včelího vosku</i>	31
<i>Obr. 13 Sádrování holínky</i> <i>Obr. 14 Hutní tvarování</i>	32
<i>Obr. 15 Hutně vytvarovaná holínka</i>	32

SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ

Obr. 1 Tlučeň, Petrovice II: Mapy Google. *Mapy Google* [online]. ©2012 [cit. 2012-05-18]. Dostupné z: <http://maps.google.cz/>

Obr. 2 National Galleries of Scotland: Collection – Subjects. NATIONAL GALLERIES OF SCOTLAND. National Galleries of Scotland: Home [online]. © 2004 [cit. 2012-05-17]. Dostupné z:

<http://www.nationalgalleries.org/collection/subjects/Land%20transport/503005/artistName/Joseph%20Beuys/recordId/68709>

Obr. 3 "I'm the one has it. Not you. Me.". "*I'm the one has it. Not you. Me.*" [online]. 2012 [cit. 2012-05-18]. Dostupné z: <http://wiserbloodthananybody.tumblr.com/>

Obr. 4 Tracey Emin: My Bed - Contemporary Art. *Saatchi Gallery* [online]. 1998 [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: http://www.saatchi-gallery.co.uk/artists/artpages/tracey_emin_my_bed.htm

Obr. 5 Contemporary International Artists and Art Works: Marni Kotak the woman who gave birth in an art gallery!!a look at some of our favorite controversial artworks of the last century. *Contemporary International Artists and Art Works* [online]. 1995 [cit. 2012-05-18]. Dostupné z: <http://ashokartgallery.blogspot.com/2011/11/marni-kotak-woman-who-gave-birth-in-art.html>

Obr. 6 I've been thinking...: LINDSAY JOY HAMILTON. *Www.lindsayjoyhamilton.com* [online]. 1974 [cit. 2012-05-17]. Dostupné z: <http://www.lindsayjoyhamilton.com/blog/ive-been-thinking/>

Obr. 7 oskenované z: GROSENICKOVÁ, Uta. *Ženy v umění = Women artists: 20. a 21. století*. Praha: Slovart, 2004. s. 26. ISBN 80-720-9626-5

Obr. 8 oskenované z: LUCIE-SMITH, Edward. *Artoday: Současné světové umění*. Praha: Slovart, 1996. s. 93. ISBN 80-858-7197-1.

Obr. 9 Vlastní zdroj

Obr. 10 Vlastní zdroj

Obr. 11 Vlastní zdroj

Obr. 12 Vlastní zdroj

Obr. 13 Vlastní zdroj

Obr. 14 Vlastní zdroj

Obr. 15 Vlastní zdroj

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání. *ABZ.cz: slovník cizích slov - on-line hledání* [online]. © 2005-2006 [cit. 2012-05-18]. Dostupné z: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=mapping

VYSVĚTLIVKY

progres- vývoj, rozvoj

kopna- přebytečná část skla, která se odstraňuje pomocí řezání, či pukání

řezání- odstranění přebytečného skla pomocí diamantové pily

pukání- odstranění přebytečného skla od dutého tvaru pomocí plynového plamene

ZKRATKY

resp. - respektive

SEZNAM PŘÍLOH

Seznam použité literatury

Seznam obrázků

Seznam zdrojů obrázků

Vysvětlivky

Zkratky

